

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0220U001342

Державний реєстраційний номер: 0117U005024

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-03-2020

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Сучасні підходи до діагностики та лікування пацієнтів з хворобами голови та шиї

Початок етапу: 01.2017

Закінчення етапу: 12.2019

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 25-48-58

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України"

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380352524492

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7704 - власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 90

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Сучасні підходи до діагностики та лікування пацієнтів з хворобами голови та шиї

Назва роботи англійською:

Current approaches to diagnosis and treatment of diseases of the head and neck

Реферат українською:

Звіт про НДР: 27 с., 33 літературних джерел. Ключові слова: ХРОНІЧНИЙ ТОНЗИЛІТ, СУБПОПУЛЯЦІЇ ЛІМФОЦИТІВ, АПОПТОЗ, ЦИТОКІНИ, ОСТЕОГЕНЕЗ, ПЕРЕЛОМИ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ. Робота присвячена покращенню діагностики та тактики лікування хворих на хронічний тонзиліт шляхом визначення субпопуляційного складу лімфоцитів у крові і його співставлення з рівнем апоптозу та некрозу і динамікою співвідношення цитокінів, а також встановленню особливостей перебігу репаративного остеогенезу у постраждалих з травматичними переломами нижньої щелепи різного психосоматичного типу особистості. При співставленні результатів, отриманих при дослідженні клітинної зависі з тканини ПМ та периферичної крові характерним є відчутне зниження рівня субпопуляцій CD3+, CD4+ і CD8+-лімфоцитів як у клітинному зависі з тканини ПМ, так і у крові, причому суттєвої кількісної відмінності у цих тканинах немає. Кратність зниження CD3+-лімфоцитів і CD4+-лімфоцитів сягала 2,5-3 разів, кількість CD8+-лімфоцитів знижувалася також майже у 2 рази. Встановлено, що низький рівень субпопуляцій CD3+ і CD4+-лімфоцитів з одночасним високим рівнем апоптозу і його співвідношення з некрозом у хворих на хронічний тонзиліт свідчить про вираженість патологічного процесу у мигдаликах, а відновлення цих рівнів у процесі лікування може бути одним із критеріїв ефективності терапії. Підвищення співвідношення IFN- γ /IL-4 є сприятливою прогностичною ознакою при консервативному лікуванні хворих на хронічний тонзиліт, а його зниження вказує на прогресування процесу. Проведене лікування, як хірургічне, так і консервативне, сприяло позитивній динаміці вказаних показників з наближенням їх до контрольного рівня, причому більш ефективне покращення показників було у пацієнтів з підвищенням співвідношення IFN- γ /IL-4 у процесі лікування.

Реферат англійською:

GDR Report: 27 pp., 33 references. Key words: CHRONIC TONSILLITIS, LYMPHOCYTIC POPULATIONS, APOPTOSIS, CYTOKINES, OSTEOGENESIS, LOWER JAWS. The work is devoted to the improvement of diagnostics and tactics of treatment of patients with chronic tonsillitis by determining the subpopulation composition of lymphocytes in the blood and comparing it with the level of apoptosis and necrosis and the dynamics of the ratio of cytokines, as well as establishing features of the course of reparative osteogenesis in traumatic trauma. When comparing the results obtained in the study of cellular suspension from PM tissue and peripheral blood, there is a marked decrease in the level of subpopulations of CD3 +, CD4 + and CD8 + lymphocytes both in the cell suspension from PM tissue and in the blood, with no significant quantitative difference. The multiplicity of CD3 + lymphocytes and CD4 + lymphocytes decreased by 2.5-3 times, the number of CD8 + lymphocytes also decreased by almost 2 times. It is established that the low level of subpopulations of CD3 + and CD4 + lymphocytes with simultaneous high level of apoptosis and its correlation with necrosis in patients with chronic tonsillitis indicates the severity of the pathological process in the tonsils, and restoration of these levels in the course of treatment may be one of the criteria. An increase in the ratio of IFN- γ / IL-4 is a favorable prognostic feature in the conservative treatment of patients with chronic tonsillitis, and its decrease indicates the progression of the process. Conducted treatment, both surgical and conservative, contributed to the positive dynamics of these indicators with their approaching to the control level, and more effective improvement was in patients with an increase in the ratio of IFN- γ / IL-4 during treatment.

Індекс УДК: 617.7, 617.53/54-07/-08

Коди тематичних рубрик:76.29.56

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Яшан Олександр Іванович

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Методи діагностики та лікування пацієнтів з хворобами голови та шиї.

Назва НТП англійською: Methods for diagnosis and treatment of the patients with head and neck diseases.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інший результат роботи

Галузь застосування: медична практика

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Запальні та дегенеративні хвороби носа, навколоносових пазух, вуха, органу зору та головного мозку, а травми і пухлини щелепно-лицьової ділянки є дуже розповсюдженими патологічними станами людського організму. Невипадково вказаній проблемі присвячено низку монографій, дисертаційних досліджень та інших публікацій. Найчастіше ураження рогівки є наслідком травм та опіків, які належать до найтяжчої патології органа зору. Зокрема травми рогівки у осіб працездатного віку в структурі первинної інвалідності складають 29 %, а частота опіків очей за даними різних авторів, становить від 6,1 до 38,4% усіх видів травм органа зору. Попри досягнення сучасної офтальмології, зокрема методів консервативного та хірургічного лікування, 40 % постраждалих стають інвалідами, серед яких значну частку становлять люди молодого працездатного віку. Значною мірою це пов'язано з тим, що традиційні технології консервативного лікування спроможні забезпечити зниження кількості ускладнень внаслідок травматичних пошкоджень очей лише до пев

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 2017-2019 рр.

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: хворі ЛОР, офтальмологічного спрямування

Перспективні ринки: заклади МОЗ України

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

1. Жаркова Л.П. Азитромицин в педиатрической практике: традиционные показания и новые возможности использования / Л.П. Жаркова, И.В. Андреева // Фарматека. - 2006. - №2. - С. 117.
2. Селезнев К.Г. Перитонзиллярный абсцесс - нужна ли тонзиллэктомия? / К.Г. Селезнев [и др.] // Матеріали щорічної традиційної осінньої конференції Українського наукового медичного товариства оториноларингологів "Нові технології в оториноларингології". - Журнал вушних, носових і горлових хвороб. - 2012. - № 5-с. - С. 131 - 132.
3. Приступа И.В. Использование гомеопатических препаратов в комплексном лечении хронических тонзиллитов / И.В. Приступа [и др.] // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. - 2013. - № 3-с С. 230-231.
4. Features of the dynamics parameters of cellular immunity and the level of some cytokines in children with chronic tonsillitis / O.I. Smiyan [etal.] // Scientific enquiry in the contemporary world: theoretical basics and innovative approach. - 2014. - Vol. 1. Natural sciences. - P. 80-84.
5. Крючко Т.А. Проблема тонзиллита в педиатрической практике / Т.А. Крючко [и др.] // Совр. педиатрия. - 2012. - № 2 (42). - С. 41-46.
6. Чистякова В.Р. Ангина и хронический тонзиллит (аналитический обзор) // Вестник отоларингологии. - 2012. - № 1. - С. 68-76.
7. Попович В.І. Хронічний тонзиліт та поєднані з ним соматичні захворювання // Природная медицина. - 2014. - № 1. - С. 74-82.
8. Цимар А.В. Порівняльна характеристика консервативного та хірургічного лікування хворих з хронічним тонзилітом в залежності від стадії захворювання / А.В. Цимар, О.В. Чорній // XII з'їзд оториноларингологів України 18-20 травня 2015 р. Львів, 2015. - С. 155.
9. Мельников О.Ф. Современные подходы к консервативной терапии хронического тонзиллита / О.Ф. Мельников, Д.Д. Заболотная. - К.: ООО "Вістка", 2012. - 80 с.
10. Lange M.J. Toll-like receptors in tonsillar epithelial cells / M.J. Lange [etal.] // Int. J. Pediatr. Otorhinolaryngol. - 2009. - Vol. 73, № 4. - P. 613-621.
11. Дергачев В.С. Состояние иммунного и эндокринного статуса у больных хроническим компенсированным тонзиллитом до и после лечения / В.С. Дергачев, А.Ю. Дергачев // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. - 2007. - №3-с. - С. 92.
12. Лаврентьева Е.С. Динамика клинико-иммунологических характеристик небных миндалин у пациентов, перенесших острый тонзиллит // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. - 2012. - №1. - С. 53 - 58.
13. Structural and immunological characteristics of chronically inflamed adenotonsillar tissue in childhood / D. Passali [etal.] // Clin. Diagn. Lab. Immunol. - 2004. - Vol. 11, № 6. - P. 1154-1157.
14. In vivo apoptosis in Shigella flexneri infection / A. Zychlinsky [etal.] // Apoptosis. - 2010. - № 15(9). - P. 1098-1113.
15. In vivo versus in vitro protein abundance analysis of Shigella dysenteriae type 1 reveals changes in the expression of proteins involved in virulence, stress and energy metabolism / S. Kuntumalla [etal.] // BioMed Central Microbiology. - 2011. - № 11. - P. 147.
16. Провоспалительные и противовоспалительные цитокины у недоношенных новорожденных с ОРДС / С.А. Перепелица [и др.] // Общая реаниматология. - 2009. - Т. V, № 6. - С. 21-30.
17. Заболотный Д.И. Мукозальные евакцины в иммунопрофилактике инфекционно-воспалительных заболеваний верхних дыхательных путей (прошлое, настоящее, будущее) / Д.И. Заболотный, О.Ф. Мельников // XII з'їзд оториноларингологів України 18-20 травня 2015 р. Львів, 2015. - С. 54.
18. Полевщиков А.В. Динамика иммунологических показателей и исследование апоптоза лимфоцитов небных миндалин у больных хроническим тонзиллитом на фоне консервативного лечения / А.В. Полевщиков [и др.] // Вестник оториноларингологии. - 2011. - № 3. - С. 13 - 17.
19. Death receptor signal in granulocyte function in the immune system / S.C. Fas [etal.] // Curr. Dir. Autoimmun. - 2006. - V. 9. - P. 1.
20. Ruffini F. Immunobiology of oligodendrocytes in multiple sclerosis / F. Ruffini [etal.] // Adv. Neurol. - 2006. - V. 98. - P. 47 - 63.
21. Кішук В.В. Сучасна тактика місцевого лікування хворих на гострий фарингіт та загострення хронічного фарингіту // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. - 2010. - № 5. - С. 54-56.
22. Характеристика системного та місцевого імунітету хворих на хронічний тонзиліт / Т.І. Коляда [і ін.] // Аналіз Мечниковського Інституту. - 2014. - № 3. - С. 45-49.
23. Effectiveness of an add-on treatment with the homeopathic medication Silatro-5-90 in recurrent tonsillitis: An international, pragmatic, randomized, controlled clinical trial / J. R. Gen Palm [etal.] // Complementary Therapies in Clinical Practice. - 2017. - Vol. 28. - P. 181-191. journal homepage: www.elsevier.com/locate/ctcp
24. Полунина Т.А. Тонзиллэктомия у детей // Вопросы современной педиатрии. - 2012. - Т. 11, № 2. - С. 90-92.
25. Дифференцированный подход к

хирургическому лечению детей, страдающих хроническим воспалением глоточной миндалины, с учетом эндоскопии носоглотки / А.Я. Желтов [и др.] // XII з'їзд оториноларингологів України 18-20 травня 2015 р. Львів, 2015. - С.44-45. 26. Improved behavior and sleep after adenotonsillectomy in children with sleep-disordered breathing / J.L. Wei [et al.] // Arch Otolaryngol Head Neck Surg. - 2007. - № 133. - P. 974-979. 27. Quality of life after tonsillectomy in children with recurrent tonsillitis / N.A. Goldstein [et al.] // Otolaryngol Head Neck Surg. - 2008. - № 138. - S. 9-16. 28. Timms M.S. Тонзиллэктомия с кобляцией: двойное слепое исследование с контролем / M.S. Timms, R.H. Temple // Журнал вушних, носових і горлових хвороб. - 2008. - №2. - С. 43-46. 29. Cullen K.A. Ambulatory Surgery in the United States, 2006. / K.A Cullen [et al.] // National Health Statistics reports no. 11, revised. Hyattsville, MD: National Center for Health Statistics; 2009. 30. Clinical Practice Guideline: Tonsillectomy in Children / R. Baugh [et al.] // Otolaryngology. - Head and Neck Surgery. - 2011. - № 144. - S. 1. 31. Александрова Ю.Н. О системе цитокинов // Педиатрия. - 2007. - Том 86, №3. - С. 124-129. 32. Машкова Т.А. Уточняющая диагностика степени декомпенсации хронического тонзиллита / Т.А. Машкова [и др.] // Вестник оториноларингологии. - 2010. - № 5. - С. 35 - 37. 33. Effectiveness of an add-on treatment with the homeopathic medication Silatro-5-90 in recurrent tonsillitis: An international, pragmatic, randomized, controlled clinical trial / Jørgen Palm [et al.] // Complementary Therapies in Clinical Practice. - 2017. - Vol. 28. - P. 181-191. journal homepage: www.elsevier.com/locate/ctcp

Х. Заключіні відомості

Керівник юридичної особи

Корда Михайло Михайлович

д. мед. н., 14.03.04

Перелік осіб-виконавців

Алексевич Катерина Олегівна

Андрейчин Юрій Михайлович

Герасимюк Максим Ілліч

Ковалик Андрій Петрович

Ковалик Петро Васильович

Мальована Ірина Віталіївна

Нагірний Ярослав Петрович

Твердохліб Наталія Олегівна

Турчин Микола Васильович

Фесик Віталій Любомирович

Яшан Олександр Іванович

Відповідальний за підготовку

облікових документів

Телефон

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

